

เทคนิคและคุณลักษณะของผู้บรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์

นางสาว ศรีจิตรา สุขเกษม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN : 974-17-3870-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I21601549

VALUABLE ASSETS AND TECHNIQUES OF TELEVISION SPORT PROGRAM
COMMENTATORS

MISS SRIJITTRA SUKKASA

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Academic Year 2003

ISBN : 974-17-3870-6

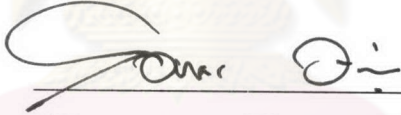
หัวข้อวิทยานิพนธ์ เทคนิคและคุณลักษณะของผู้บรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์
โดย นางสาวศรียจิตรา สุขเกษม
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

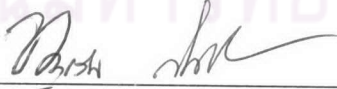
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

(ศาสตราจารย์ ดร. จุมพล วิรุฬห์รักษ์) คณะบดีคณะนิเทศศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โอฟาร์ วงศ์บ้านดู่) ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี) อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์) กรรมการ

ศรียัตรา สุขเกษม : เทคนิคและคุณลักษณะของผู้บรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์

(VALUABLE ASSETS AND TECHNIQUES OF TELEVISION SPORT PROGRAM COMMENTATORS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. จุมพล รอดคำดี, 149 หน้า, ISBN 974-17-3870-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคในการบรรยายรายการกีฬาถ่ายทอดสดและรายการกีฬาบนเทกเปกการแข่งขัน คุณลักษณะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเป็นผู้บรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์ โดยมีเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้บรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์ที่มีชื่อเสียงจำนวน 12 คน รวมทั้งการศึกษาจากเทปบันทึกการถ่ายทอดสดและบันทึกเทปการแข่งขันกีฬาจำนวน 3 ประเภท คือ ฟุตบอล, เทนนิส และกอล์ฟ ซึ่งออกอากาศทางจากสถานีโทรทัศน์แบบฟรีทีวี ได้แก่ ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ไอทีวี และสถานีโทรทัศน์แบบเคเบิลทีวี ได้แก่ ช่อง SUPERSPORT GOLD, SUPERSPORT, ESPN และ STARSPORT ผลการวิจัยพบว่า

1.เทคนิคที่ใช้ในการบรรยายรายการกีฬา แบ่งออกเป็น

1.1การบรรยายรายการกีฬาถ่ายทอดสด พบว่า ขึ้นตอนเตรียมตัวก่อนเริ่มการบรรยาย มีการเตรียมศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับทีมหรือนักกีฬา, สถิติการแข่งขัน, ข้อมูลสนามแข่งขัน และข้อมูลเงินรางวัลของการแข่งขันมาเป็นอย่างดี ขึ้นตอนขณะบรรยาย พบว่ารายการถ่ายทอดสดส่วนใหญ่มักให้ผู้บรรยาย 2 คนทำให้อาจมีการกำหนดบทบาทหน้าที่แบ่งเป็นผู้บรรยายหลักและผู้บรรยายร่วมซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทของกีฬา มีการสร้างความเป็นเอกภาพของรายการโดยผู้บรรยายเป็นผู้ร้อยเรียงเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างการแข่งขันตั้งแต่ต้นจนจบรายการโดยใช้วาทศิลป์แบบเชิญชวนเพื่อให้ติดตามชมรายการ วาทศิลป์แบบตั้งประเด็นคำถามให้ผู้ชมติดตามและร่วมหาคำตอบ วาทศิลป์แบบออกคำสั่งหรือขอร้องเพื่อให้ผู้ชมติดตามชมตลอดทั้งรายการ ลีลาและจังหวะในการใช้น้ำเสียงรวมถึงการเลือกใช้และสร้างสรรค์คำได้เหมาะสมกับรูปแบบและอารมณ์ของกีฬาแต่ละประเภท วิเคราะห์เกมการแข่งขันโดยผู้บรรยายเป็นผู้อธิบายและตีความเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในรายการโดยอาศัยประสบการณ์ ข้อมูลที่เตรียมมา และข้อมูลที่ได้ขณะบรรยายซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทของกีฬาที่บรรยาย

1.2การบรรยายรายการบันทึกเทปการแข่งขัน มี 2 รูปแบบ คือ การบรรยายสัญญาณภาพผ่านดาวเทียมพร้อมกับบันทึกเทปเพื่อออกอากาศในภายหลัง พบว่า มีเทคนิคเช่นเดียวกับการบรรยายรายการถ่ายทอดสดแต่ภาพการแข่งขันพร้อมเสียงบรรยายภาษาไทยนั้นถูกนำมาออกอากาศในเวลาใกล้เคียงกับการแข่งขันจริงซึ่งจบลงไปเพียงไม่นาน และการบรรยายเทปบันทึกเทปการแข่งขันที่จบสิ้นไปแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่ผ่านการตัดต่อเนื้อหาบางส่วนที่ไม่สำคัญออกไปก่อนนำมาบรรยาย พบว่า ผู้บรรยายมีการเลือกเตรียมข้อมูลที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกับการบรรยายรายการถ่ายทอดสดแต่ต้องเป็นข้อมูลที่มีความละเอียดลึกซึ้งมากกว่า รายการประเภทนี้ส่วนใหญ่พบว่าให้ผู้บรรยายคนเดียวจึงต้องรับหน้าที่บรรยายรายการทั้งหมดเพียงคนเดียวให้ได้ มีการสร้างความเป็นเอกภาพให้รายการที่ผ่านการตัดต่อเนื้อหาบางส่วนออกไปโดยใช้วาทศิลป์เช่นเดียวกับการบรรยายรายการถ่ายทอดสด อีกทั้งต้องมีการแจ้งหรือทบทวนลำดับเวลาของการแข่งขันให้ผู้ชมทราบเป็นระยะๆเพื่อให้ผู้ชมไม่สับสนกับเนื้อหาบางส่วนที่หายไป ใช้ความเป็นนักแสดงทางน้ำเสียงมาช่วยในการบรรยายรายการที่รู้ผลการแข่งขันไปแล้วให้ยังคงมีความตื่นตัวสนใจได้ใกล้เคียงกับรายการถ่ายทอดสด และมีการวิเคราะห์เจาะลึกในลักษณะพิเศษซึ่งผู้บรรยายมักแสดงออกถึงความมั่นใจในการตีความและอธิบายเหตุการณ์ต่างๆพร้อมกับสอดแทรกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชม

2.คุณลักษณะการเป็นผู้บรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์ พบว่า ผู้บรรยายต้องมีความรู้ประสบการณ์จากการผ่านงานด้านสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกีฬา จากการติดตามกีฬาชนิดนั้นๆมาเป็นเวลานาน จากการเล่นกีฬาชนิดนั้นๆด้วยตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการแข่งขันและเอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะของกีฬาชนิดนั้นๆอย่างลึกซึ้งและแม่นยำ ตีความเหตุการณ์ต่างๆได้อย่างถูกต้องรวดเร็วว่าเป็นไปตามกฎกติกาหรือไม่ เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของนักกีฬาได้ เป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้อยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นประโยชน์ต่อการบรรยาย มีความสามารถในการใช้และเข้าใจความหมายของภาษาไทยเป็นอย่างดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการพูดและการเขียน ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะทักษะการฟังและการอ่าน สรุปความคิดและสื่อสารออกมาได้ทันต่อเหตุการณ์ มีสมาธิอย่างดียิ่งในขณะบรรยาย และเป็นผู้มีศิลปะในการถ่ายทอดภาพเกมการแข่งขันไปสู่ผู้ชม และมีลีลาการบรรยายที่เหมาะสมกับประเภทของกีฬาและอารมณ์ของการเล่น

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา.....2546.....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

##4485258128 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: VALUABLE ASSETS/ TECHNIQUES/ TELEVISION SPORT PROGRAM COMMENTATORS

SRIJITTRA SUKKASA: VALUABLE ASSETS AND TECHNIQUES OF TELEVISION SPORT PROGRAM COMMENTATORS.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. JOOMPOL RODCUMDEE, 149 pp. ISBN: 974-17-3870-6.

The purposes of this research are to study techniques applied for the sport commentary of live and delayed feed/tape sports events and to study the valuable assets of the sport commentators. All data stated in the following research were assembled and compiled by in depth interview of 12 renowned sport commentators as well as an observation from their commentary of football, tennis and golf broadcast on Free TV and Cable TV such as SUPERSPORT GOLD, SUPERSPORT, ESPN and STAR SPORTS. The research revealed the following results:

1. There are 2 types of Applicable Techniques for commentary:

1.1 Live event commentary always requires excessive research on teams, athletics, statistics, stadiums and rewards before the event. Most of live events need 2 commentators: main commentator and co-commentator. Their responsibilities depend on each type of sports. Commentators will design the unity of program while the game is undergoing by using their arts of language including invitation, questions, requests and imperatives. Style, intonation, pitch, word choice and word building need to meet the tone and feeling of the game. The commentators are to analyze and describe the game by using their experience and the information gathered before and during the game.

1.2 Delayed feed/Tape event commentary.

Delayed feed commentary requires the same techniques as in the live event commentary. However, they differ in that delayed feed will be broadcast right after the game finishes. Taped event is edited before the commentary. Some parts that are considered irrelevant or not significant will be cut. It is found that the research on the game and the arts of language to create unity need to be done as in the live events. However, the information for the tape commentary is more detailed. Moreover, the order of play needs to be reviewed and informed to the viewers so that they won't be confused with the missing parts that have been edited or cut. While doing the commentary, the commentator acts as he hasn't known the result to maintain the feeling of excitement delivered to the viewer as in the live event. His analysis and comments show his confidence because he has known and studied the game before. In the meantime, he adds useful information related to the game.

2. Valuable assets of the commentator

It's inevitable that the commentator must successfully possess at least 3 qualifications in term of experience: knowing mass communication in sport, having a genuine love of sport and being a sports player. They must know well the rules and regulations and each sports identity. Also, they must be able to analyze the game and justify whether it is breaking the rules or not. They must understand the feelings of the athletics in game. The commentator has to be prepared to gain knowledge at all time. Their Thai language skills in both speaking and writing must be strong. Their ability in English especially in listening and reading must be at a good level. They must be able to gather his thoughts, conclude and express them immediately to the viewers. In addition, they must have a good concentration while on duty. They must be talented in expressing what they are seeing into words with their own style, which is appropriate to the sports and the feelings of the game.

Department.....Mass Communication.....
Field of study.....Mass Communication.....
Academic year.....2003.....

Student's signature .....
Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้คอยชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาที่ดีอย่างเป็นกันเองตลอดเวลา และช่วยตรวจสอบแก้ไขจนเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้นมาได้ แม้ว่าช่วงเวลาที่ทำการศึกษิตตามหลักสูตรผู้วิจัยไม่มีโอกาสได้ลงเรียนวิชาของท่านเลย แต่ตลอดระยะเวลาที่มากกว่า 1 ปีที่ท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจในความกรุณาต่ออนิสิตรคนหนึ่ง ยินดีให้คำปรึกษาในทุกด้านทุกเวลาด้วยรอยยิ้ม ซึ่งผู้วิจัยเองขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ โอฟาร วงศ์บ้านดู่ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาการสื่อสารมวลชนที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในภาควิชาการสื่อสารมวลชนที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลา 3 ปี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้บรรยายทุกท่านที่สละเวลาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และสอบถามเรื่องราวต่างๆ ครั่งแล้วครั่งเล่า ผู้บังคับบัญชาที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้มาศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ เพื่อนร่วมงานที่คอยให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ต่อคุณพ่อเฉลิม คุณแม่ไพลิน ผู้สนับสนุนการศึกษาของลูกมาโดยตลอด คอยให้กำลังใจ ตามไปด้วยความเป็นห่วง ขอขอบคุณ คุณประพันธ์ศักดิ์ คุณประพนธ์ และคุณพรทิพย์ พี่ชายและพี่สาวที่คอยช่วยเหลือน้องสาวคนนี้ในทุกๆ เรื่อง คุณประโยชน์ใดๆ ที่ผู้อ่านได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณพ่อเฉลิม สุขเกษม ผู้รอคอยเห็นความสำเร็จของลูกในครั่งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้วิจัยท่านอื่นๆ ต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1	บทนำ.....1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....1
	ปัญหาคำถามการวิจัย.....14
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....14
	ขอบเขตของการวิจัย.....15
	ข้อสันนิษฐานการวิจัย.....15
	นิยามศัพท์ในการวิจัย.....16
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....16
2	แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....18
	แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บรรยายและรูปแบบในการบรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์ รายการกีฬาทางโทรทัศน์.....18
	แนวความคิดคุณสมบัติผู้บรรยายกีฬา.....23
	แนวความคิดสำหรับผู้บรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์.....27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....30
3	วิธีวิจัย.....33
	แหล่งข้อมูล.....33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....35
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....36
	ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....36
	การนำเสนอผลการวิจัย.....36

สารบัญ (ต่อ)

4	เทคนิคในการบรรยายรายการกีฬาประเภทถ่ายทอดสดและรายการกีฬา ประเภทบันทึกเทปการแข่งขัน.....	38
	เทคนิคการบรรยายรายการกีฬาประเภทถ่ายทอดสด.....	33
	เทคนิคการบรรยายรายการกีฬาประเภทบันทึกเทปการแข่งขัน.....	77
	ตารางสรุปเทคนิคการบรรยายรายการกีฬาประเภทถ่ายทอดสดกับ การบรรยายรายการกีฬาประเภทบันทึกเทปการแข่งขัน.....	92
5	คุณลักษณะของผู้บรรยายรายการกีฬาทางโทรทัศน์.....	114
	ตารางแสดงประวัติการศึกษาและประสบการณ์การทำงานของผู้บรรยายรายการ กีฬาทางโทรทัศน์.....	114
	ตารางแสดงการผ่านงานด้านสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกีฬาของผู้บรรยาย.....	119
6	บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	138
	บทสรุปผลการวิจัย.....	138
	การอภิปรายผลการวิจัย.....	144
	ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	146
	รายการอ้างอิง.....	147
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	149

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย